

**THỰC HIỆN CHIẾN
LƯỢC KẾ TOÁN
KIỂM TOÁN GIAI
ĐOẠN 2011-2020
VÀ ĐỊNH HƯỚNG
CHIẾN LƯỢC GIAI
ĐOẠN 2021-2030
TẦM NHÌN 2035**

THỰC HIỆN CHIẾN LƯỢC KẾ TOÁN KIỂM TOÁN GIAI ĐOẠN 2011-2020

Khung pháp lý về kế toán

- ⊙ Luật Kế toán số 88/2015/QH13 có đổi mới cơ bản so với Luật Kế toán 2003, đề cập đến “giá trị hợp lý”
- ⊙ Nghị định số 174/2016/NĐ-CP qui định chi tiết 1 số điều của Luật Kế toán 2015 về nội dung công tác kế toán, tổ chức bộ máy kế toán và người làm kế toán, hoạt động kinh doanh DV kế toán, cung cấp DV kế toán qua biên giới, tổ chức nghề nghiệp
- ⊙ Nghị định số 41/2018/NĐ-CP về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực kế toán kiểm toán độc lập

- ◉ Các Thông tư hướng dẫn chế độ kế toán chung cho các đơn vị:
- ◉ Thông tư số 200/2014/TT-BTC
- ◉ Thông tư số 202/2014/TT-BTC hướng dẫn lập và trình bày BCTC hợp nhất
- ◉ Thông tư số 75/2015 sửa đổi bổ sung Điều 128 của Thông tư 200/2014/TT-BTC
- ◉ Thông tư số 53/2016/TT-BTC sửa đổi bổ sung 1 số điều của Thông tư 200/2014
- ◉ Thông tư số 133/2016/TT-BTC hướng dẫn lập BCTC cho DN nhỏ và vừa
- ◉ Thông tư số 24/2017/TT-BTC hướng dẫn lập BCTC của HTX
- ◉ Thông tư số 132/2018/TT-BTC hướng dẫn lập BCTC của DN siêu nhỏ

Khung pháp lý về kiểm toán:

- ⦿ Luật Kiểm toán độc lập số 67/2011/QH13
- ⦿ Nghị định số 17/2012/NĐ-CP hướng dẫn thi hành Luật KiTĐL
- ⦿ Nghị định số 41/2018/NĐ-CP về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực kế toán kiểm toán độc lập
- ⦿ Nghị định số 84/2016/NĐ-CP về tiêu chuẩn điều kiện đối với KTV hành nghề, tổ chức kiểm toán đơn vị có lợi ích công chúng

Công tác kiểm tra, giám sát tình hình tuân thủ pháp luật, chuẩn mực + chế độ kế toán:

- ◉ UBCKNN giám sát chất lượng DV kiểm toán của đơn vị có lợi ích công chúng
- ◉ Việc giám sát tình hình tuân thủ chuẩn mực và chế độ kế toán của các đơn vị có lợi ích công chúng hiện chưa có cơ quan nào thực hiện
- ◉ Trong lĩnh vực kiểm toán, hàng năm BTC phối hợp với VACPA tổ chức KSCL hoạt động kiểm toán tại công ty kiểm toán → phát hiện sai sót và đề xuất kiến nghị

Phát triển nguồn nhân lực:

- Phát triển nguồn nhân lực trong lĩnh vực kế toán: BTC phối hợp với các Bộ, ngành, địa phương tập huấn Luật Kế toán và quy định pháp luật tới đội ngũ người làm kế toán, quản lý DN, đơn vị sự nghiệp; TT91/2017/TT-BTC đã mở rộng đối tượng dự thi chứng chỉ KTV, kế toán viên
- Phát triển nguồn nhân lực trong lĩnh vực kiểm toán
  - Hơn 190 công ty kiểm toán với hơn 13.000 nhân viên, hàng năm có gần 200 người thi đỗ KTV do BTC cấp chứng chỉ

Phát triển thị trường dịch vụ kế toán kiểm toán

- ◉ Trong những năm gần đây, số lượng các công ty cung cấp DV kế toán tăng nhanh, hầu hết là DN qui mô nhỏ lẻ, khoảng 2 kế toán viên hành nghề, các loại DV cung cấp chưa đa dạng, chất lượng DV còn thấp
- ◉ Thị trường DV kế toán hiện chưa thực sự phát triển, qui mô thị trường chưa tương xứng với tiềm năng và tốc độ tăng trưởng kinh tế
- ◉ Số lượng kế toán viên hành nghề và công ty cung cấp DV kế toán (78) còn quá ít so với nhu cầu XH

- ◉ Thị trường DV kiểm toán có những thành tựu quan trọng: hơn 190 DNKiT, 02 công ty 100% vốn nước ngoài, 9 công ty có vốn nước ngoài, 180 cty 100% vốn VN; số KTV có chứng chỉ KTV VN là 3.784, 427 người có chứng chỉ nghề nghiệp quốc tế được công nhận.
- ◉ Qui mô thị trường kiểm toán của VN còn nhỏ, chưa tương xứng với tiềm năng và tốc độ tăng trưởng kinh tế xã hội

- Phát triển hội nghề nghiệp: VAA và VACPA, số lượng hội viên là kế toán viên KTV hiện chưa nhiều
- Quan hệ hợp tác quốc tế: VN trở thành thành viên thứ 130 của IFAC; cam kết của VN trong AEC và TPP ở lĩnh vực kế toán là không hạn chế
- Xây dựng hệ thống thông tin: đa số các đơn vị áp dụng hệ thống thông tin kế toán phục vụ quản lý, phần nào đáp ứng nhu cầu thông tin cho nhà quản trị. Tuy vậy, HTTTKT chưa có tính hệ thống, nội dung lạc hậu, trùng lặp, kỹ thuật đơn giản, chưa tạo được sự kết nối, tính ổn định; BC kế toán phục vụ quản lý chưa đầy đủ, rời rạc, nội dung đơn giản, chưa có sự thống nhất và phân tích sâu về tình hình kinh doanh

ĐỊNH HƯỚNG CHIẾN LƯỢC GIAI ĐOẠN 2021-2030 TẦM NHÌN 2035

Hoàn thiện văn bản luật

- ◉ Luật Kế toán 2015 và Luật Kiểm toán độc lập 2011: cần có sự đánh giá tình hình thực hiện
- ◉ Xây dựng hệ thống chuẩn mực kế toán:
  - Nhóm 1: nhóm áp dụng toàn bộ IFRS: tất cả các DN được lựa chọn áp dụng tự nguyện + bắt buộc theo lộ trình 2 giai đoạn
  - Nhóm 2: nhóm áp dụng chuẩn mực kế toán VN (VAS). VAS cần được sửa đổi theo hướng tiệm cận IFRS
  - Nhóm 3: nhóm áp dụng chế độ kế toán đơn giản (DN vừa, nhỏ, siêu nhỏ)

- ◉ BTC xây dựng đề án Chuẩn mực kế toán công ở VN
- ◉ Hoàn thiện các hướng dẫn kế toán doanh nghiệp, kế toán nhà nước
  - Xây dựng, hoàn thiện hướng dẫn kế toán cho DN áp dụng IFRS, VAS, kế toán đơn giản
  - Xây dựng, hoàn thiện chế độ kế toán áp dụng cho ngân hàng, TCTD.
  - Nghiên cứu sửa đổi chế độ kế toán trong lĩnh vực nhà nước nhằm hướng dẫn lập BCTC theo Luật Kế toán, báo cáo quyết toán theo Luật NSNN

Hoàn thiện kiểm tra, giám sát tuân thủ pháp luật chuẩn mực chế độ kế toán kiểm toán

- ◉ Cần tăng cường vai trò chỉ đạo, kiểm tra, giám sát của cơ quan quản lý Nhà nước:
  - Xây dựng cơ chế giám sát, áp dụng các tiêu chí chuẩn mực giám sát
  - Xây dựng chuẩn hóa quy trình kiểm tra, giám sát đối với các đơn vị
- ◉ Hiện đại hóa công tác kiểm tra, giám sát
- ◉ Hướng tới thành lập Cơ quan Giám sát Kế toán và Kiểm toán (SSC)

○ Đối với đơn vị có lợi ích công chúng:

- Cập nhật hệ thống VAS và sửa đổi chế độ kế toán DN theo hướng tiếp cận thông lệ quốc tế
- Công bố thông tin, cần khuyến khích tiến tới bắt buộc công bố bằng tiếng Anh
- Nâng cao năng lực đội ngũ kế toán
- Xây dựng quy trình chuẩn kiểm tra giám sát tình hình thực hiện chuẩn mực và chế độ kế toán
- Xây dựng các chế tài đủ mạnh

Giải pháp phát triển nguồn nhân lực

- ◉ Hướng tới việc áp dụng 1 hệ thống chứng chỉ chuyên môn kế toán được IFAC công nhận
- ◉ Chương trình đào tạo CPA cần được hiện đại hóa và đưa vào các tình huống nghiên cứu thích hợp
- ◉ Các trường ĐH, cao đẳng cần đào tạo khối khối kiến thức chuyên ngành kế toán kiểm toán có ứng dụng CNTT; cần đầu tư để sinh viên có thể được thực hành + có kinh nghiệm thực tế
- ◉ Tăng cường áp dụng các phương pháp + CNTT hiện đại, tiêu chuẩn hóa chuyên môn

Giải pháp phát triển thị trường DV kế toán kiểm toán:

- ◉ Đến 2030 đạt 10.000 kế toán viên hành nghề, khoảng 1000 DN kinh doanh DV kế toán
- ◉ DN kinh doanh DV kế toán tiếp tục phát triển qui mô, nâng cao trình độ năng lực, chất lượng DV
- ◉ DN kiểm toán cần đa dạng hóa các loại hình DV kiểm toán, DV kế toán, DV khác mà pháp luật cho phép... chú trọng nâng cao chất lượng DV cung cấp

Phát triển hội nghề nghiệp:

- Cần xây dựng ít nhất 1 hội nghề nghiệp đủ năng lực và thẩm quyền để kiểm soát + đại diện cho các hội viên trước công chúng
- Cần xác định tiêu chí của Hội nghề nghiệp trưởng thành để đánh giá và chuyển giao cho Hội 1 số công việc của cơ quan nhà nước khi Hội được xác định là đủ trưởng thành

Giải pháp mở rộng quan hệ hợp tác quốc tế về kế toán:

- ◉ Cần làm việc với WB, ADB, IMF, JICA để huy động nguồn nhân lực
- ◉ Tiếp tục duy trì + mở rộng quan hệ song phương các nước, đặc biệt các nước ASEAN
- ◉ Tiếp tục phối hợp với các hội nghề nghiệp quốc tế như ACCA, CPA Úc...

Giải pháp xây dựng, triển khai hệ thống thông tin:

- ⊙ Xây dựng các ứng dụng tập trung, mang tính tích hợp cao
- ⊙ Hệ thống thông tin kế toán nhà nước cần 1 hệ thống CNTT hiện đại + 1 chương trình phần mềm đồng bộ để áp dụng kế toán dồn tích nhằm lập BCTC theo Luật Kế toán
- ⊙ DN: cần đầu tư xây dựng cải tiến công nghệ phần cứng và mềm